

สถานการณ์สินค้ากุ้งทะเลและผลิตภัณฑ์ ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2563

กลุ่มเศรษฐกิจการประมง

กองนโยบายและแผนพัฒนาการประมง

1. สถานการณ์การผลิต

ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2563 ผลผลิตกุ้งทะเล (กุ้งขาวแวนนาไม และกุ้งกุลาดำ) จากการเพาะเลี้ยงแบบพัฒนา มีผลผลิตรวม 130,636.92 ตัน ประกอบด้วย 1) ผลผลิตที่ได้จากการประเมินจากฐานข้อมูลใบกำกับการเคลื่อนย้ายสินค้าสัตว์น้ำ (MD : Movement Document) ปริมาณ 116,779.35 ตัน หรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 89.39% ของผลผลิตกุ้งทะเลที่ผลิตได้จากการเลี้ยงแบบพัฒนา โดยเป็นผลผลิตกุ้งขาวแวนนาไม 109,693.96 ตัน (93.93%) และกุ้งกุลาดำ 7,085.39 ตัน (6.07%) ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ผลผลิตกุ้งทะเลในระบบ MD ลดลง 4.50% โดยการผลิตรัฐบาลเพิ่มขึ้น 4.85% ส่วนกุ้งกุลาดำเพิ่มขึ้น 1.34% (ตารางที่ 1) และ 2) ผลผลิตกุ้งที่ซื้อขายไม่ผ่านระบบ MD ปี 2563 มีปริมาณ 13,857.57 ตัน หรือคิดเป็น 10.61% ของผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมด 130,636.92 ตัน ซึ่งผลผลิตที่ผลิตได้ทั้งหมดลดลง 10.71% เมื่อเทียบกับปีก่อน

ตารางที่ 1 ปริมาณผลผลิตกุ้งทะเลจากการเพาะเลี้ยงแบบพัฒนาในระบบ MD แยกตามชนิดกุ้ง ปี 2562 - 2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

หน่วย : ตัน

	2562			2563			% การเปลี่ยนแปลง		
	กุ้งขาว	กุ้งกุลาดำ	รวม	กุ้งขาว	กุ้งกุลาดำ	รวม	กุ้งขาว	กุ้งกุลาดำ	รวม
ม.ค.	14,967.98	1,592.19	18,926.49	14,289.04	1,367.91	17,080.96	-4.54	-14.09	-9.75
ก.พ.	13,295.50	1,101.77	16,529.29	14,328.67	1,214.27	17,035.82	7.77	10.21	3.06
มี.ค.	18,762.04	1,457.95	23,128.78	18,695.53	1,167.00	21,740.18	-0.35	-19.96	-6.00
เม.ย.	20,885.92	1,001.03	26,616.31	18,928.63	1,135.71	20,064.34	-9.37	13.45	-24.62
พ.ค.	25,364.03	1,258.76	32,843.02	22,949.10	1,116.38	24,065.48	-9.52	-11.31	-26.73
มิ.ย.	22,017.85	580.20	28,256.93	20,502.99	1,084.12	21,587.11	-6.88	86.85	-23.60
ก.ค.	20,989.95	820.47	25,908.48						
ส.ค.	23,797.66	936.54	29,512.88						
ก.ย.	27,980.27	984.85	30,090.89						
ต.ค.	29,132.14	1,415.56	33,847.03						
พ.ย.	22,580.20	1,348.03	28,232.07						
ธ.ค.	20,836.54	1,309.05	23,946.85						
รวม	260,610.06	13,806.42	317,839.00	109,693.96	7,085.39	121,573.89	-57.91	-48.68	-61.75
ไตรมาส 1	47,025.52	4,151.91	58,584.56	47,313.27	3,749.16	55,856.96	0.61	-9.7	-4.66
ไตรมาส 2	68,267.80	2,839.99	87,716.26	62,380.72	3,336.21	65,716.93	-8.62	17.47	-25.08
ไตรมาส 3	72,767.88	2,741.86	85,512.25						
ไตรมาส 4	72,548.88	4,072.64	86,025.95						

ที่มา: ข้อมูลเบื้องต้น จาก MDonline และ MD Center กรมประมง รวบรวมโดยกองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (มิ.ย.63)

เมื่อพิจารณาผลผลิตกุ้งทะเลแยกตามภูมิภาคการเลี้ยง จะเห็นว่า ในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2563 ผลผลิตกุ้งส่วนใหญ่อยู่ที่ภาคใต้ตอนบน (30.78%) รองลงมา คือ ภาคตะวันออก (22.11%) ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอันดามัน (21.15%) ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอ่าวไทย (16.63%) และภาคกลาง (9.34%) ซึ่งเมื่อเทียบกับผลผลิตของปีก่อน ผลผลิตกุ้งลดลงในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอันดามัน (-7.02%) แต่เพิ่มขึ้นในพื้นที่ภาคตะวันออก (16.33%) พื้นที่ภาคกลาง (21.11%)

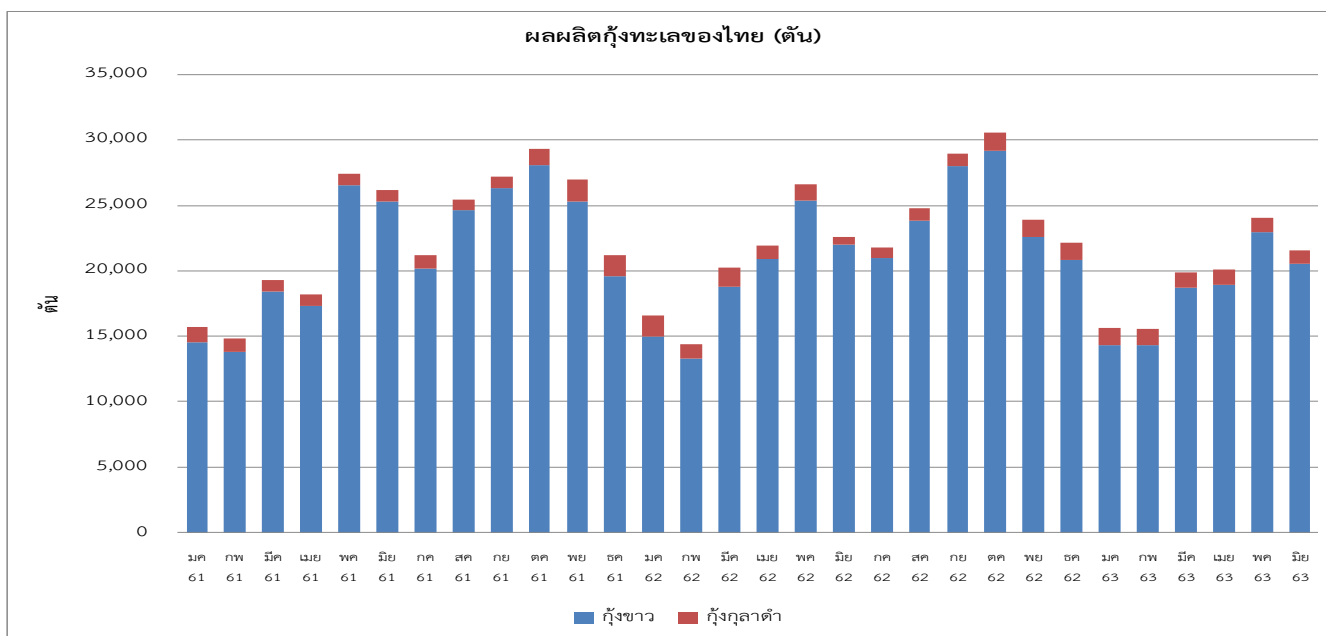
ภาคใต้ตอนบน (1.83%) ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอ่าวไทย (0.33%) สำหรับปี 2563 ผลกระทบเกิดจากการระบาดของไวรัสโควิด-19 ทำให้ผลผลิตในภาพรวมลดลง

ตารางที่ 2 ปริมาณผลผลิตกุ้งทะเลจากการเพาะเลี้ยงแบบพัฒนา (ที่ผ่านระบบ MD) แยกตามรายภาค และชนิดกุ้ง ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

หน่วย : ตัน

	ม.ค. – มิ.ย. 63				% การเปลี่ยนแปลง เมื่อเทียบกับปี 62 ในช่วง เดียวกัน
	กุ้งขาว	กุ้งกุลาดำ	รวม	สัดส่วน (%)	
ภาคตะวันออก	25,315.73	500.25	25,815.98	22.11	16.33
ภาคกลาง	10,828.22	76.88	10,905.10	9.34	21.11
ภาคใต้ตอนบน	34,645.06	1,295.97	35,941.03	30.78	1.83
ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอันดามัน	19,836.53	4,862.93	24,699.46	21.15	-7.02
ภาคใต้ตอนล่างฝั่งอ่าวไทย	19,068.42	349.36	19,417.78	16.63	0.33
รวม	47,313.24	3,749.18	116,779.35	100	4.71

ที่มา : ข้อมูลเบื้องต้นจาก MD Online และ MD Center กรมประมง รวบรวมโดย กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง (เม.ย.63)

ที่มา : กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง

2. สถานการณ์ราคา

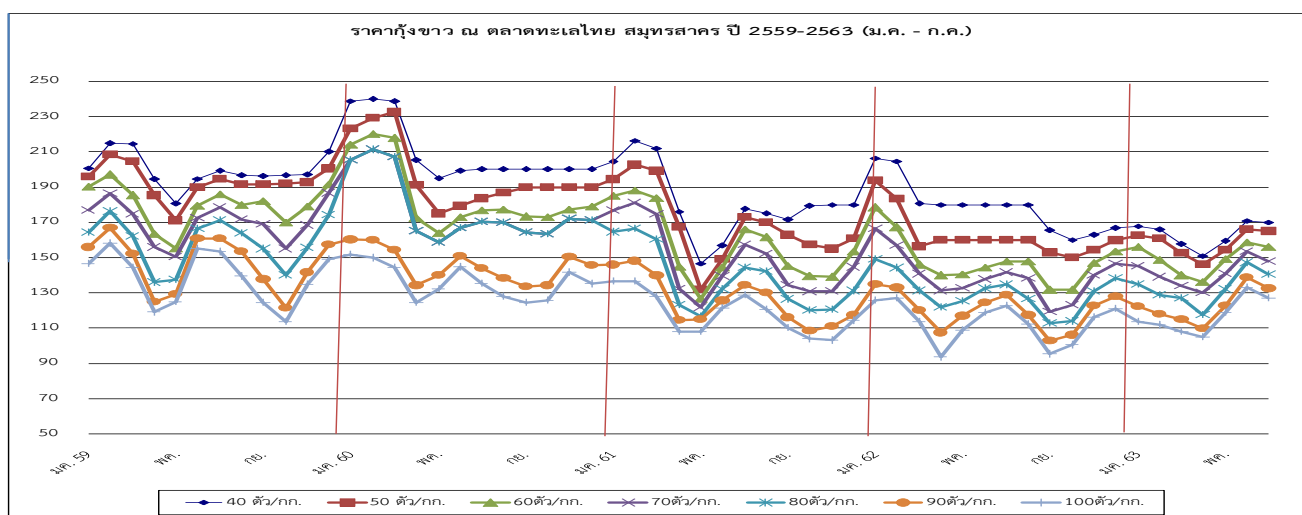
ราคากุ้งขาวแวนนาไม ณ ตลาดทะเลไทยเฉลี่ยในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2563 กุ้งทุกขนาดยังคงมีราคาลดลงจากปีก่อนในช่วงเดียวกัน (ตารางที่ 3) แต่อย่างไรก็ตาม จะเห็นว่าราคากุ้งในช่วงต้นปีเป็นช่วงที่มีราคาต่ำ เนื่องจากการระบาดของไวรัสโควิด – 19 ส่งผลกระทบต่อความต้องการกุ้งในตลาดลดลง สำหรับเดือนพฤษภาคม – มิถุนายน ราคา กุ้งเริ่มเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากความต้องการของผู้บริโภคในร้านขายปลีก (ซูเปอร์มาร์เก็ตและออนไลน์) เพิ่มขึ้น ในขณะที่ร้านอาหารยังคงได้รับผลกระทบจากการระบาดดังกล่าว

ตารางที่ 3 ราคากุ้งขาวแวนนาไม ณ ตลาดทะเลไทย ปี 2562- 2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

หน่วย : บาท / กก.

เดือน	50 ตัว/กก.			60 ตัว/กก.			70 ตัว/กก.			80 ตัว/กก.		
	2562	2563	% Δ	2562	2563	% Δ	2562	2563	% Δ	2562	2563	% Δ
ม.ค.	193.75	162.62	-16.07	178.33	156.19	-12.42	166.46	145.24	-12.75	149.17	134.76	-9.66
ก.พ.	183.42	160.80	-12.33	167.11	148.6	-11.08	156.84	139.00	-11.37	144.21	128.80	-10.69
มี.ค.	156.30	152.69	-2.31	145.93	139.81	-4.19	140.74	133.85	-4.90	131.11	127.12	-3.04
เม.ย.	160.00	146.00	-8.75	139.77	136.2	-2.55	131.14	130.00	-0.87	121.82	117.60	-3.46
พ.ค.	160.00	154.20	-3.63	140.40	149.20	6.27	132.60	141.00	6.33	125.20	132.00	5.43
มิ.ย.	160.00	165.95	3.72	144.35	158.81	10.02	137.61	153.33	11.42	132.39	147.14	11.14
ก.ค.	160.00	165.00	3.13	147.88	155.96	5.46	141.54	147.88	4.48	134.62	140.38	4.28
ส.ค.	160.00			147.71			138.33			126.46		
ก.ย.	152.80			131.60			119.20			112.80		
ต.ค.	150.00			131.60			123.00			113.80		
พ.ย.	154.42			146.92			140.00			130.96		
ธ.ค.	159.77			153.41			146.59			138.18		
เฉลี่ย	162.54	158.18	-2.68	147.92	149.25	0.90	139.50	141.47	1.41	130.06	132.54	1.91
ไตรมาส 1	177.82	158.70	-10.75	163.79	148.20	-9.52	154.68	139.36	-9.90	141.50	130.23	-7.96
ไตรมาส 2	160.00	155.38	-2.89	141.51	148.07	4.64	133.78	141.44	5.73	126.47	132.25	4.57
ไตรมาส 3	157.60			142.40			133.02			124.63		
ไตรมาส 4	154.73			143.98			136.53			127.65		

ที่มา :ชมรมผู้ค้ากุ้งสมุทรสาคร ตลาดทะเลไทย รวบรวมโดยกลุ่มเศรษฐกิจการประมง กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง

3. สถานการณ์การค้า

3.1 การส่งออก

ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) การส่งออกกุ้งทะเล (ไม่รวมกุ้งก้ามกราม ลอบสเตอร์และกะปิ) ของไทย มีปริมาณการส่งออก 70,045.69 ตัน คิดเป็นมูลค่า 20,370.97 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับ ช่วงเดียวกันของปีก่อน การส่งออกมีปริมาณและมูลค่าลดลง 60.31% และ 60.61% ตามลำดับ ส่วนตลาดหลักของสินค้ากุ้งและผลิตภัณฑ์ คือ สหรัฐฯ ญี่ปุ่น จีน เกาหลีใต้ และอาเซียนโดยมีสัดส่วนของมูลค่าการ ส่งออกร้อยละ 27.83 23.30 16.17 4.58 และ 4.95 ตามลำดับ

สำหรับปี 2563 คาดว่าการส่งออกกุ้งจะมีปริมาณน้อยกว่ากับปี 2562 เนื่องจากการระบาดของไวรัสโควิด -19 ทำให้เกิดการประกาศสภาวะฉุกเฉินในหลายประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการขนส่งและการส่งออก ผู้ผลิตทั่วโลกมีปริมาณกุ้งที่เตรียมส่งออกตกค้างอยู่ในปริมาณมาก พร้อมทั้งจะจำหน่ายในราคาต่ำ ส่งผลให้ราคากุ้งในตลาดโลกอ่อนตัวลง

การส่งออกกุ้งขาวแวนนาไม

เมื่อพิจารณาถึงการส่งออกกุ้งขาวแวนนาไม ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) มีปริมาณการส่งออก 52,378.69 ตัน มูลค่า 15,352.84 ล้านบาท หรือคิดเป็น 74.78% และ 75.37% ของปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งทะเลทั้งหมด และเมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปีก่อน การส่งออกมีปริมาณและมูลค่าลดลง 12.32% และ 13.29% ตามลำดับ (ตารางที่ 4) ตลาดหลัก คือ ญี่ปุ่น สหรัฐฯ จีน เกาหลีใต้ อาเซียน และประเทศอื่น ๆ คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 30.11% 25.20% 17.49% 4.95% 4.85% และ 17.40 ตามลำดับ

การส่งออกกุ้งกุลาดำ

สำหรับการส่งออกกุ้งกุลาดำ ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) มีปริมาณและมูลค่า 4,610.63 ตัน และ 1,262.59 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณและมูลค่าลดลง 9.86% และ 10.64% ตามลำดับ (ตารางที่ 4) โดยมีตลาดหลัก คือ จีน ฮองกง ญี่ปุ่น ไต้หวัน แคนาดา และประเทศอื่น ๆ คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 72.29% 9.28% 6.05% 2.11% 4.00% และ 6.27% ตามลำดับ ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปกุ้งแช่เย็นจนแข็ง (50.67%)และ กุ้งมีชีวิต (37.39%)

การส่งออกกุ้งน้ำเย็น

การส่งออกกุ้งน้ำเย็น ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) มีปริมาณและมูลค่า 400.84 ตัน และ 195.12 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณและมูลค่าลดลง 29.67% และ 33.81% ตามลำดับ (ตารางที่ 4) โดยมีตลาดหลัก คือ ญี่ปุ่น และอื่นๆ คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 97.31% และ 2.69% ตามลำดับ ส่วนใหญ่ส่งออกในรูปกุ้งแช่เย็นจนแข็ง

การส่งออกกุ้งอื่นๆ

การส่งออกกุ้งอื่นๆ ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) มีปริมาณและมูลค่า 3,379.23 ตัน และ 1,072.20 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งเมื่อเทียบกับในช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณและมูลค่าลดลง 29.62% และ 33.59% ตามลำดับ (ตารางที่ 4) โดยมีตลาดหลัก คือ ญี่ปุ่น สหรัฐฯ ออสเตรเลีย สหภาพยุโรป (28) ฮองกง และประเทศอื่น ๆ คิดเป็นมูลค่าการส่งออก 41.46% 19.51% 11.06% 8.93% 7.39 % และ 11.65% ตามลำดับ ซึ่งส่งออกในรูปกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง 59.99% และแปรรูป 40.01%

ตารางที่ 4 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกกุ้งทะเล* ปี 2562-63 (ม.ค.-มิ.ย.)

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

	ม.ค.-มิ.ย. 62		ม.ค.-มิ.ย. 63		% การเปลี่ยนแปลง	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1. กุ้งขาวแวนนาไม	59,736.77	17,706.79	52,378.69	15,352.84	-12.318	-13.294
1.1 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	34,486.60	8,910.13	32,354.28	8,101.55	-6.18	-9.07
- แช่เย็นจนแข็ง	23,535.00	7,298.27	21,056.33	6,855.86	-10.53	-6.06
- มีชีวิต	5,027.40	853.60	1,954.51	337.60	-61.12	-60.45
- สด แช่เย็น	5,911.39	576.67	9,332.85	603.19	57.88	4.60
- สำหรับทำพันธุ์	12.81	181.58	10.58	304.90	-17.37	67.91
1.2 ปรงแต่ง	25,250.17	8,796.66	20,024.41	7,251.29	-20.70	-17.57
- บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	8,051.48	3,132.97	8,671.99	3,367.71	7.71	7.49
- ไม่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	17,198.69	5,663.69	11,352.42	3,883.58	-33.99	-31.43
2. กุ้งกุลาดำ	5,114.88	1,412.92	4,610.63	1,262.59	-9.86	-10.64
2.1 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	4,952.55	1,359.37	4,359.57	1,178.87	-11.973	-13.278
- แช่เย็นจนแข็ง	884.07	289.20	2,055.08	639.72	132.46	121.21
- มีชีวิต	4,063.36	1,040.45	2,254.06	472.05	-44.53	-54.63
- สด แช่เย็น	4.28	1.24	48.70	8.40	1,037.73	577.39
- สำหรับทำพันธุ์	0.85	28.48	1.73	58.70	104.36	106.10
2.2 ปรงแต่ง	162.33	53.55	251.06	83.72	54.66	56.341
- บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	29.18	6.71	18.85	5.47	-35.4247	-18.369
- ไม่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	133.15	46.85	232.21	78.25	74.40479	67.0342
3. กุ้งน้ำเย็น	569.94	294.81	400.84	195.12	-29.67	-33.813
3.1 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	569.94	294.81	400.84	195.12	-29.67	-33.813
- แช่เย็นจนแข็ง	569.94	294.81	400.84	195.12	-29.67	-33.81
4. กุ้งอื่นๆ	5,085.73	1,614.55	3,579.23	1,072.20	-29.62	-33.59
4.1 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	3,670.17	1,090.27	2,972.94	828.42	-22.20	-31.50
- แช่เย็นจนแข็ง	2,936.90	871.22	2,268.22	643.23	-22.77	-26.17
- มีชีวิต	139.96	51.85	74.19	33.20	-46.99	-35.98
- สด แช่เย็น	394.91	15.72	453.45	16.72	14.82	6.33
- สำหรับทำพันธุ์	-	-	-	-	-	-
- กุ้งนิ่งหรือต้ม	198.40	151.48	177.08	135.27	-10.75	-10.70
4.2 ปรงแต่ง	1,415.56	524.28	606.29	243.78	-22.20	-31.50
- บรรจุในภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	142.59	45.70	110.40	29.71	-22.58	-34.99
- ไม่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	1,272.97	478.58	495.89	214.08	-61.04	-55.27
5. อื่นๆ	9,740.04	2,573.93	9,076.30	2,488.22	-22.20	-31.50
- บรรจุในภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	54.06	43.83	57.46	45.95	6.29	4.84
- ไม่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	411.32	128.61	352.97	117.97	-14.19	-8.27
- ปรงแต่งอื่นๆ	9,274.66	2,401.48	8,665.87	2,324.29	-6.56	-3.21
รวม	80,247.37	23,602.99	70,045.69	20,370.97	-22.2	-31.5

หมายเหตุ : * หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งน้ำเย็น และกุ้งอื่นๆ (ไม่รวมกุ้งก้ามกราม ลอบสเตอร์ และกะปิ)

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

ตลาดส่งออกที่สำคัญ

(1) สหรัฐอเมริกา

ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยมีการส่งออกกุ้งไปยังสหรัฐอเมริกา ปริมาณ 17,692.26 ตัน มูลค่า 20,370.97 ล้านบาท การส่งออกลดลงทั้งปริมาณและมูลค่า 4.00% และ 1.80% ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 5

สำหรับการนำเข้ากุ้งของสหรัฐอเมริกาในช่วง 6 เดือนแรกของปี 2563 การระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่เพิ่มขึ้นในสหรัฐฯ ส่งผลให้ภาคบริการและร้านอาหารบางส่วนต้องปิดกิจการอีกครั้ง ในขณะที่ร้านอาหารที่เปิดบริการ มีการใช้มาตรการการห้ามนั่งรับประทานในร้าน ผู้บริโภคมีความต้องการกุ้งจากผู้ขายปลีกค่อนข้างคงที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้าปรุงสำเร็จ (easy-to-prepare หรือ ready-to-eat) ความต้องการซื้อของร้านอาหารเพิ่มขึ้น (INFOFISH 12-13/2020)

ตารางที่ 5 การส่งออกกุ้งของไทยไปสหรัฐอเมริกา ปี 2551-2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2551	177,845	42,496
2552	183,455	44,750
2553	192,513	47,208
2554	176,742	50,577
2555	123,908	33,764
2556	76,905	26,850
2557	65,275	26,771
2558	72,334	24,926
2559	81,201	29,344
2560	75,251	28,002
2561	50,073	17,851
2562	43,215	14,718
2562 (ม.ค.-มิ.ย.)	18,429.50	6,245.21
2563 (ม.ค.-มิ.ย.)	17,692.26	6,132.91
% การเปลี่ยนแปลง	-4.00	-1.80

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

(2) ญี่ปุ่น

ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยมีการส่งออกกุ้งไปยังญี่ปุ่น ปริมาณ 14,898.80 ตัน มูลค่า 5,133.53 ล้านบาท ปริมาณส่งออกและมูลค่าลดลง 19.02% และ 18.48% รายละเอียดตามตารางที่ 6

รัฐบาลญี่ปุ่นผ่อนคลายมาตรการปิดประเทศในเดือนมิถุนายน ซึ่งอาจจะเกิดความเป็นไปได้ที่จะเกิดการระบาดในรอบที่ 2 ขึ้น ทำให้ตลาดสินค้าประมงยังคงซบเซาเนื่องจากธุรกิจด้านอาหารยังไม่ฟื้นตัว การบริโภคกุ้งในร้านอาหารยังคงบังคับใช้มาตรการห้ามนั่งรับประทานในร้านอาหาร อย่างไรก็ตามความต้องการซื้อของตลาดค้าปลีก (ซูเปอร์มาร์เก็ต และออนไลน์) ยังคงสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะสินค้าที่พร้อมปรุง และพร้อมรับประทาน (INFOFISH 12-13/2020)

ตารางที่ 6 การส่งออกกุ้งของไทยไปญี่ปุ่น ปี 2551 – 2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2551	63,100	16,364
2552	70,459	19,108
2553	76,953	20,373
2554	77,718	24,107
2555	77,809	24,290
2556	56,745	18,706
2557	38,908	15,069
2558	37,349	13,531
2559	39,909	14,756
2560	40,650	14,866
2561	41,614	14,664
2562	39,085	13,088
2562 (ม.ค.-มิ.ย.)	18,397.42	6,297.16
2563 (ม.ค.-มิ.ย.)	14,898.80	5,133.53
% การเปลี่ยนแปลง	-19.02	-18.48

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

(3) จีน

ในปี 2561 นับตั้งแต่ความตกลง FTA อาเซียน-จีน (ACFTA) มีผลใช้บังคับ มูลค่าการส่งออกสินค้าประมงและผลิตภัณฑ์ของไทยไปประเทศคู่ FTA ขยายตัวเพิ่มขึ้นทุกตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จีนขยายตัวถึง 484.19%

ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยส่งออกกุ้งทะเลและผลิตภัณฑ์ไปจีนปริมาณ 12,373.61 ตัน มูลค่า 3,563.13 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับในช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณและมูลค่าลดลง 26.60% และ 31.53% ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เป็นการส่งออกในรูปกุ้งสดแช่เย็นจนแข็ง 12.10% กุ้งมีชีวิต 2.57% และอื่น ๆ 85.33% ทั้งนี้ ชนิดกุ้งทะเลที่ส่งออกเป็นกุ้งขาวแวนนาไม 12.78% ส่วนกุ้งกุลาดำ 4.48% และกุ้งอื่นๆ อีก 82.74% ตามลำดับ

กุ้งนำเข้าจากเอกวาดอร์ 3 บริษัท ได้ถูกจำกัดการนำเข้าในตลาดจีน เนื่องจากตรวจพบเชื้อโควิด - 19 ในคอนเทนเนอร์ และบรรทัดฐานการจำกัดการนำเข้านี้ยังได้กระทำอีกกับ 23 โรงงานแปรรูปทั้งในประเทศจีนหรือประเทศต้นทาง รัฐบาลเอกวาดอร์ได้จัดตั้ง COVID-19 Oversight Taskforce (COT) เพื่อตรวจสอบสุขอนามัยและคุณภาพสินค้ากุ้ง โดยเน้นไปที่การป้องกันและลดความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของไวรัสดังกล่าวระหว่างผู้ปฏิบัติในอุตสาหกรรมเพาะเลี้ยงและการประมง เพื่อรับประกันคุณภาพความปลอดภัยของสินค้ากุ้ง และแรงงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต จากเอกวาดอร์ที่จะส่งออกไปต่างประเทศ (INFOFISH 12-13/2020)

ตารางที่ 7 การส่งออกกุ้งของไทยไปจีน ปี 2561 – 2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2561	26,831	7,580
2562	39,472	10,193
2562 (ม.ค.-มิ.ย.)	16,858.17	4,414.93
2563 (ม.ค.-มิ.ย.)	12,373.61	3,563.13
% การเปลี่ยนแปลง	-26.60	-19.29

(3) สหภาพยุโรป (EU)

ไทยเคยได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี (GSP) จากกลุ่มสหภาพยุโรป ตั้งแต่ สิงหาคม 2548 เป็นต้นมา ทำให้กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งของไทยเสียภาษีนำเข้าในอัตราร้อยละ 4.2 และกุ้งปรุงแต่ง อัตราร้อยละ 7 ซึ่งเป็นอัตราร้อยละเดียวกับประเทศคู่แข่งอื่นๆ โดยเฉพาะมาเลเซีย อินเดียและอินโดนีเซีย

แต่ต่อมาในปี 2555 EU ได้มีการพิจารณาทบทวนการให้สิทธิ GSP แก่สินค้ากุ้งไทยอีกครั้งเนื่องจากไทยส่งออกสินค้ากุ้งและผลิตภัณฑ์เกินกว่าสัดส่วนที่ถูกระบุไว้ (17.5 % ของสินค้าประเภทนั้นที่อนุญาตนำเข้าจากทุกประเทศที่ได้รับสิทธิ GSP) นอกจากนี้ไทยยังมีรายได้ต่อหัวเฉลี่ยเกินกว่าเกณฑ์ที่ EU กำหนดให้สิทธิพิเศษ GSP คือ มากกว่า 3,975 เหรียญสหรัฐ/คน/ปีติดต่อกันเป็นเวลา 3 ปี (2553-2555) จึงเข้าข่ายที่จะถูกตัดสิทธิ จากเดิมอัตราร้อยละสำหรับกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง ร้อยละ 4.2 เป็นอัตราร้อยละ 12 ส่วนกุ้งปรุงแต่งจากเดิมอัตราร้อยละ 7 เพิ่มขึ้นเป็นอัตราร้อยละ 20 ซึ่งมีผลบังคับใช้อัตราดังกล่าวสำหรับกุ้งปรุงแต่งตั้งแต่วันที่ 2557 ส่วนกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2558 เป็นต้นมา ส่งผลให้การส่งออกกุ้งของไทยไปตลาดสหภาพยุโรปในช่วงปี 2557-2558 ลดลงกว่า 50% ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงมูลค่า

สำหรับสถานการณ์ ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยมีการส่งออกกุ้งทะเลและผลิตภัณฑ์ไปสหภาพยุโรป 2,281.63 ตัน มูลค่า 794.38 ล้านบาท ปริมาณและมูลค่าการส่งออกลดลง 22.51% และ 21.02% เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน โดยสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกกุ้งแช่เย็นแช่แข็ง : กุ้งแปรรูป คือ 49.22 : 50.78

ตารางที่ 8 การส่งออกกุ้งของไทยไปสหภาพยุโรป ปี 2551 – 2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2551	39,652	9,696
2552	52,135	12,346
2553	66,148	14,923
2554	59,564	15,980
2555	49,620	13,739
2556	26,763	9,301
2557	17,837	8,016
2558	8,628	3,440
2559	8,675	3,294
2560	7,814	2,986
2561	6,753	2,417

ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2562	5,636	1,913
2562 (ม.ค.-มิ.ย.)	2,944.28	1,005.80
2563 (ม.ค.-มิ.ย.)	2,281.63	794.38
% การเปลี่ยนแปลง	-22.51	-21.02

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

(4) อาเซียน

ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยมีการส่งออกกุ้งไปอาเซียน ปริมาณ 10,708.22 ตัน มูลค่า 988.01 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ปริมาณเพิ่มขึ้น 29.42% แต่มูลค่าลดลง 15.81% ตามลำดับ โดยส่งออกในรูปแบบกุ้งแช่เย็นจนแข็ง 69.72% และแปรรูป 30.28% ทั้งนี้ ส่งออกไปเมียนมามากที่สุด 6,215.64 ตัน (58.08%) คิดเป็นมูลค่า 249.58 ล้านบาท (25.26%)

ตารางที่ 9 การส่งออกกุ้งของไทยไปประเทศในกลุ่มอาเซียน ปี 2551 – 2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2551	6,449	925
2552	8,362	1,149
2553	7,717	1,203
2554	6,940	1,411
2555	16,979	2,778
2556	6,112	1,239
2557	7,690	1,975
2558	13,068	2,643
2559	29,584	5,617
2560	33,803	6,021
2561	22,874	4,075
2562	20,088	2,595
2562 (ม.ค.-มิ.ย.)	8,273.94	1,173.53
2563 (ม.ค.-มิ.ย.)	10,708.22	988.01
% การเปลี่ยนแปลง	29.42	-15.81

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

(5) ตะวันออกกลาง

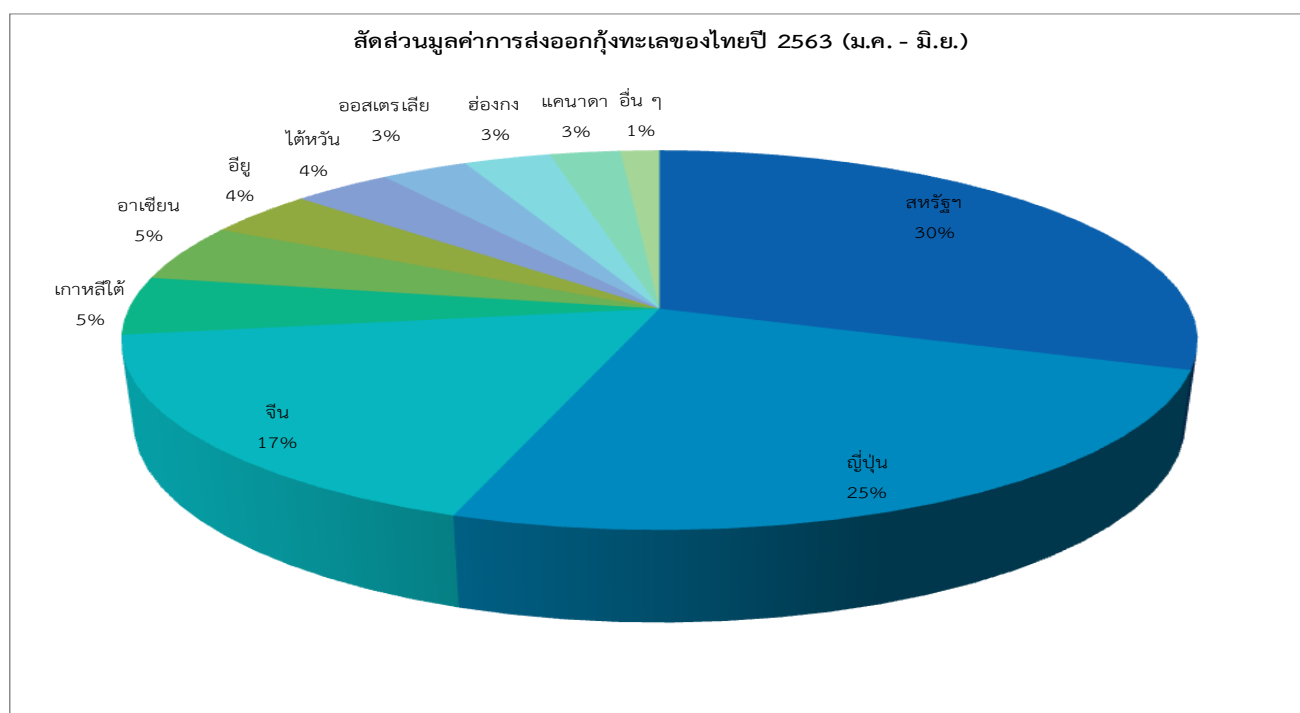
แม้ว่าตะวันออกกลางจะเป็นตลาดกุ้งที่ไทยมีสัดส่วนการส่งออกไม่มากนัก แต่นับว่าเป็นตลาดที่มีศักยภาพโดยในช่วง 2551- 2554 มีการส่งออกเพิ่มขึ้น แต่ปี 2555 เริ่มมีปัญหาด้านผลผลิตจากการเกิดโรค EMS จึงส่งผลกระทบต่อ การส่งออกกุ้งของไทยในหลายตลาด แม้ว่ามีสัญญาณฟื้นตัวในปี 2557 แต่อย่างไรก็ตาม ปี 2559 การส่งออกไปตลาดตะวันออกกลางยังคงลดลงทั้งปริมาณและมูลค่าเมื่อเทียบกับปีก่อน เนื่องจากวัตถุดิบกุ้งภายในประเทศยังมีไม่มากพอสำหรับตลาดส่งออกในภูมิภาคนี้

สำหรับ ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยมีการส่งออกกุ้งไปตลาดตะวันออกกลาง ปริมาณ 200.34 ตัน มูลค่า 38.63 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปีก่อน ปริมาณขยับตัวเพิ่มขึ้น 38.84% แต่มูลค่าลดลง 14.47% ตามลำดับ ทั้งนี้ส่งออกไปอิสราเอลมากที่สุด 94.02 ตัน (46.93%) คิดเป็นมูลค่า 20.03 ล้านบาท (51.68%) ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกส่วนใหญ่เป็นกุ้งขาวแวนนาไมแช่เย็นจนแข็ง

ตารางที่ 10 การส่งออกกุ้งของไทยไปประเทศในกลุ่มตะวันออกกลาง ปี 2551 – 2563 (ม.ค.-มิ.ย.)

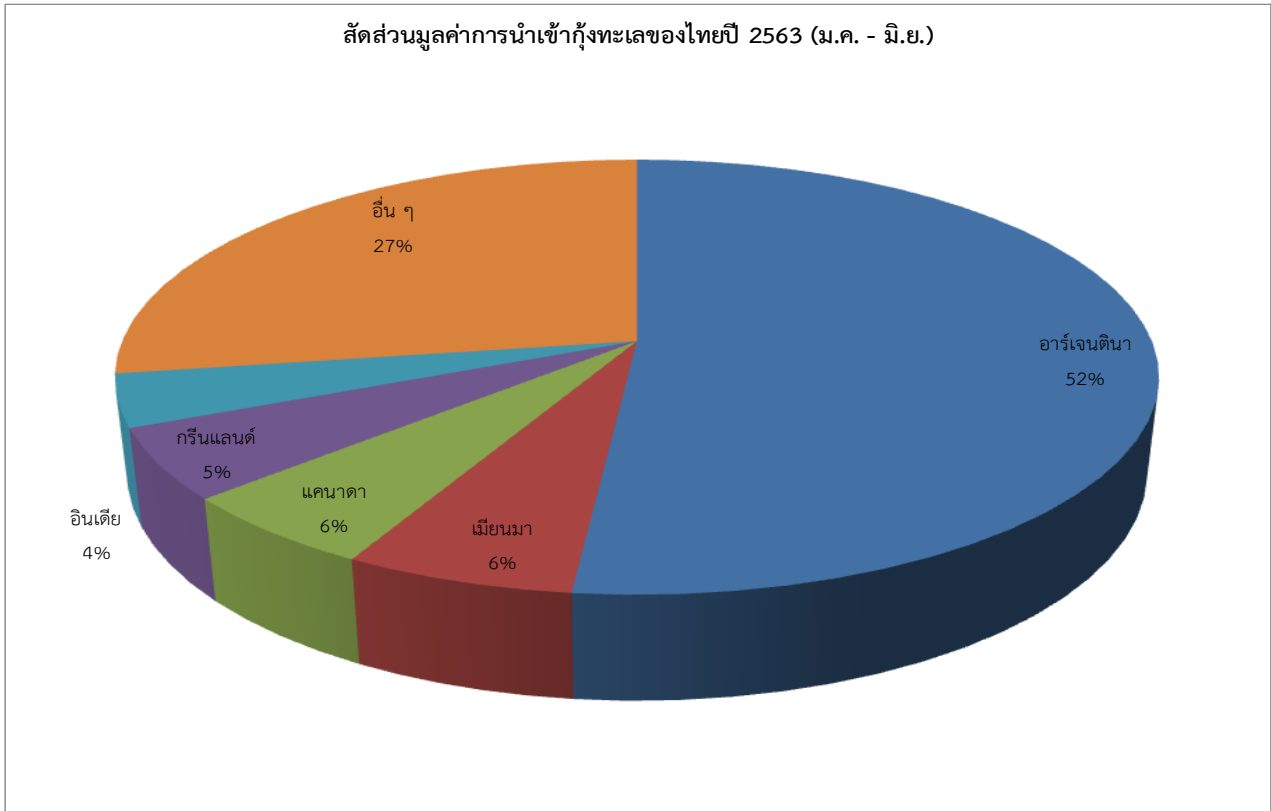
ปี	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
2551	871.68	188.08
2552	1,137.86	254.65
2553	1,214.88	254.40
2554	981.01	253.18
2555	902.78	199.67
2556	358.57	93.45
2557	489.22	163.43
2558	341.18	108.95
2559	295.26	92.99
2560	348.10	94.32
2561	253.73	75.88
2562	613.94	116.51
2562 (ม.ค.-มิ.ย.)	144.29	45.16
2563 (ม.ค.-มิ.ย.)	200.34	38.62
% การเปลี่ยนแปลง	38.84	-14.47

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

3.2 การนำเข้า

ปี 2563 (ม.ค.-มิ.ย.) ไทยมีการนำเข้ากุ้งทะเล (ไม่รวมกุ้งก้ามกราม ลอบสเตอร์ และกะปิ) ปริมาณ 11,534.90 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1,633.40 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเทียบกับปีก่อน ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าลดลง 19.24% และ 26.73% ตามลำดับ (ตารางที่ 10) โดยมูลค่าการนำเข้าจากอาร์เจนตินา เมียนมา แคนาดา กรีนแลนด์ อินเดีย และอื่นๆ คิดเป็น 51.69% 6.15% 5.59% 5.27% 3.91% และ 27.39% ตามลำดับ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ากุ้งน้ำเย็น กุ้งขาวและ กุ้งอื่นๆ แช่เย็นแช่แข็งเพื่อนำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในการผลิตเพื่อการส่งออกต่อไป

ตารางที่ 11 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้ากุ้งทะเล* ปี 2562-63 (ม.ค.-มิ.ย.)

ปริมาณ : ตัน มูลค่า : ล้านบาท

	ม.ค.-มิ.ย. 62		ม.ค.-มิ.ย. 63		% การเปลี่ยนแปลง	
	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า	ปริมาณ	มูลค่า
1. กุ้งขาวแวนนาไม	325.78	117.49	340.77	89.25	4.60	-24.03
1.1 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	270.24	96.88	282.20	69.56	4.42	-28.20
- แช่เย็นจนแข็ง	267.40	77.48	281.96	58.85	5.45	-24.04
- มีชีวิต	-	-	-	-	-	-
- สด แช่เย็น	-	-	0	0.000894	-	-
- สำหรับทำพันธุ์	2.84	19.40	0.23	10.71	-91.76	-44.82
1.2 ปรงแต่ง	55.53	20.6	58.57	19.69	5.48	-4.39
- บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	55.53	20.60	9.90	5.65	-82.18	-72.59
- ไม่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	0.00	0.01	48.68	14.05	-	-
2. กุ้งกุลาดำ	93.02	44.25	49.93	22.36	-46.33	-49.47
2.1 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	93.02	44.25	46.43	20.28	-50.09	-54.17
- แช่เย็นจนแข็ง	93.02	44.25	46.43	20.28	-50.09	-54.17
- สด แช่เย็น	-	-	-	-	-	-
- ทำพันธุ์	-	-	-	-	-	-
2.2 ปรงแต่ง	-	-	3.5	2.08	-	-
- ไม่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	-	-	3.50	2.08	-	-
3. กุ้งน้ำเย็น	1,302.00	226.30	1,281.86	213.61	-1.55	-5.61
3.1 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	507.17	94.88	1,281.86	213.61	152.75	125.14
- แช่เย็นจนแข็ง	1,300.75	224.81	1,281.29	213.43	-1.50	-5.07
- สด แช่เย็น	1.25	1.49	0.56	0.18	-54.86	-87.71
4. กุ้งอื่นๆ	8,928.30	1,772.27	4,673.76	776.44	-47.65	-56.19
4.1 กุ้งสดแช่เย็นแช่แข็ง	8,654.16	1,684.22	7,445.30	1,260.28	-13.97	-25.17
- แช่เย็นจนแข็ง	5,983.24	1,545.56	4,606.11	1,146.04	-23.02	-25.85
- มีชีวิต	5.51	0.69	6.70	0.51	21.59	-25.83
- สด แช่เย็น	2,177.18	75.95	2,444.26	87.06	12.27	14.63
- กุ้งนิ่งหรือต้ม	488.15	62.00	388.23	26.66	-20.47	-57.00
- ทำพันธุ์	0.08	0.01	-	-	-	-
4.2 ปรงแต่ง	274.14	88.05	65.47	10.25	-76.12	-88.36
- บรรจุในภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	10.75	4.00	16.15	5.95	50.21	48.83
- ไม่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	263.39	84.05	49.32	4.30	-81.27	-94.88
5. อื่นๆ	2,191.83	31.73	2,351.57	37.64	7.29	18.62
- บรรจุในภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	20.63	16.79	0.02	0.02	-99.92	-99.88
- ไม่บรรจุภาชนะที่อากาศผ่านเข้าออกไม่ได้	3,613.26	52.19	2,342.34	34.57	-35.17	-33.75
- ปรงแต่งอื่นๆ	0.09	0.05	9.22	3.05	-	-
รวม	7,252.25	1,041.01	11,534.90	1,633.40	59.05	56.91

หมายเหตุ : * หมายถึง กุ้งขาวแวนนาไม กุ้งกุลาดำ กุ้งน้ำเย็น และกุ้งอื่นๆ (ไม่รวมกุ้งก้ามกราม ลอบสเตอร์ และกะปิ)

ที่มา : กลุ่มวิเคราะห์การค้าสินค้าประมงระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง ประมวลข้อมูลจากกรมศุลกากร

4. ปัญหาและอุปสรรค

สถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 และสถานะเศรษฐกิจในประเทศผู้นำเข้ากุ้งหลักจากไทย เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ยังไม่ดีขึ้น ส่งผลกระทบต่อการส่งออกกุ้ง

5. ข้อเสนอแนะ

ผู้ประกอบการควรมุ่งเน้นการส่งออกไปยังภูมิภาคที่จัดการปัญหาระบาดของไวรัสโคโรนา - 19 ได้ดี และเศรษฐกิจกำลังฟื้นตัว เช่น จีน และอาเซียน

แหล่งข้อมูล

1. กลุ่มวิจัยและวิเคราะห์สถิติการประมง กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง กรมประมง
2. กลุ่มวิเคราะห์การค้าระหว่างประเทศ กองนโยบายและยุทธศาสตร์พัฒนาการประมง กรมประมง
3. กองวิจัยและพัฒนาการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง กรมประมง
4. สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
5. INFOFISH Trade News